

"Suječ" izhaja vsaki petek, dатiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstri-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in leto leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozim na visokost postavne. Naročino je plati ali naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravljanje se nahaja v Puju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrotvi in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserator) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 28.

V Ptiju v nedeljo dne 14. julija 1907.

VIII. letnik.

Prazne besede.

Vsi, ki ne poznate kmetskega življenja, ki živite v razkošju svojih palač in vživate plodove dela, ki vam je bilo vedno tujo, — in vi, ki sedite pri zeleni mizi ter jahate svoje paragrafe brez oziroma na življenske potrebe, — in vse, ki niste kmetje, delavci, obrtniki, predvsem pa si slediči položaj: — Kakor večkrat prejevoli je nevsmiljena toča tudi lansko leto Haščanom vse vinograde. Preje že, pred leti, je imela trta uš vse nade in zadnje svoje krvave trparje so vtaknili kmetje v usive vinograde, da jih zboljšajo z novimi nasadi. Lani pa je bila brezrečna usoda v eni ura vse v tla in — temet je stal ob uničenih vinogradih in v il roke in vedel, kako bode zamašili nedolžni svoji deci lačna usta. A zopet se je kmet vzdignil in je napel vse moči in zopet je poskušal ihati. Vse je kazalo dobro; mraz je vinogradom precej škodoval, ali vendar je bilo upanje na dobro trgatve veliko. Grozd je bil lepo razvit, takrat pa pride črni oblaček, vsaka minuta pojava večji, beli bliski šwigajo po zraku, votlo domi gromenje in toča bije, kakor božja šiba, bije brez vasmiljenja, bije in bije in uniči v pol mesece izstradanega kmeta... Kako otroke rediti, in kako davke plačati, kako živeti?...

To je slikal in takih slučajev bi popisali tako brez števila. Ne samo v vinogradih, — v divinorejih, na travnikih in poljih, v gozdu in na njivi se kaže ta grozna usoda kmetskega vima! In v ozadju prihaja grozna pošast s holenimi rokami — lata!

V tem hipu pa prihajajo gospodje, ki so jih kmeti odposlali v državni zbor, da kujejo ukone — kmetu v prid. Prihajajo poslanci in naj porabi vse svoje moči, da postane kakšni pravi trgovci komercjalni svetnik ali da dobije učiteljica poštarsko službo, — Ježovnik in Roblek pa interpelirajo ministra zaradi nemških uradnikov, — Grafenauer se obnaša kot pokorni sluga duhovščine in klerikalni poslanci plesajo po piščalki sebičnih kaplanov...

Fraze, prazne besede, prazna pena na mesto — da! Človek bi lahko obupal, ko zasednejo to prazno besedišče ali pa bi proklinal, da onesnogli neizobrazba vsak napredek... Fraze, prazne besede! O "slovanski vzajemnosti" kričijo, svojega slovenskega kmeta pa pustijo stradati! O "majki Slaviji" pojejo, kmet pa naj je živio, ko mu kruli želodec in ga kliče temet. Fraze, prazna pena! Časa ni, da bi se hrgali z jezik, v katerem naj si pripovedujemo vojo revščino! Napolnite kmetu denarnico, natačite mu gospodarska poslopja, odženite direktorja od njegove hiše in — potem vam bodo radovljeno pel: „naprej zastava Slava!...

Zdaj pa ne potrebuje naš kmet lepih pesni, temveč — denarja! Zdaj ne potrebuje praznih besed, temveč — gospodarskega dela! To je nazor, ki ga mi naprednjaki vedno ponavljamo in ki nas dela nepremagljive! Delo je vsega! In zato — proč s fazo, proč s prazno besedo, proč z neučimo politiko!

Ne samo po naših vinogradih, po vsem našem gospodarstvu bije toča! Ne samo po naših poljih je slaba žetev, temveč tudi

v duši ljudstva! Zato odnehajmo od praznega besedišča; — stisnimo zobe skupaj, ne obupajmo in ne podajmo se in — prazni frazerji bodo izginili, političarji se bodo izgubili, — mi pa bodo priljubili vlado, državo, deželo in celi svet, da nam dajo, kar jenaše...

Politični pregled.

Politični položaj ne dopušča še nikakoršnega upanja, da bi se zboljšalo stanje ljudstva. Pomišljeno le to: od vseh strani prihajajo poročila o toči, povodnji, slabici žetvi, — v zbornici pa se gospodje poslanci prepričajo v 9 jezikih. Ja, 9 jezikih; nemško, češko, poljsko, rusinsko, hrvaško, slovensko, srbsko, italijansko in rusko. Ruskega doslej še nismo čuli v zbornici, posl. Markov pa je tudi to vpletal. Upati je, da se pojavi prihodnjih poslanec, ki bodo govorili po kitajsko ali hotentotovsko... Iсти smešni pomen imajo gotovi nujnostni predlogi. Predloga se vse navprek, samo da zbornica ne pride do resnega dela. In ako se se vpošteva dejstvo, da znajo poslanci v novi zbornici še bolj psovati kakor so psovali v staro, potem preide človeka res žalost. Pametnejši poslanci so se vendar pričeli v prostih zvezah združevati. Tako imamo zdaj v zbornici kmetijsko zvezo, kateri je pristopilo nad 260 poslancev. Nadalje imamo zvezo advokatov, obrtnikov, sodnikov, industrijev itd. Največ preglavice dela zdaj vprašanje zborničnega jezika. Kako se bode ta zadeve rešila, o temu se ne moremo ničesar reči.

Državni zbor. 7. seja. Vložilo se je razne predloge in stavilo razna vprašanja. Potem je pričela zbornica razpravo o nujnostnem predlogu glede volilne sleparije v Galiciji. Posl. Hudec (soc. dem.) je govoril prvi in je prislo med njegovim govorom do burnih prizorov. Hudec je napadel vlado, češ da je dala ta poljski žlahti prosti roki pri slepariji. V Kolomei se je glasovnice na prozornem papirju tiskalo, tako da volitev ni bila tajna. V Tarnovu se je volilce zaprolo, ako niso ministra volili. Na ljudi se je dragonce našuntalo. V Kolomei se je plačalo za vsakglas 20 K. Poljak Kolišer je plačal sam 40.000 K. Govor posl. Hudeca je bil vedno s preprirom moten. Za njim je govoril dr. Liebermann (soc. dem.), ki je popisal krvave dogodke, kateri so se zgordili pri volitvah v Przemislu. Malo je pri temu govoru manjkalo, da bi se poslanci ne stepli. Posl. Okunievskej (Rusin) je popisal škandalozne gališke razmere. Ravno tako so govorili pol. Stand (žid.), Breiter (soc.) itd. Večje stranke so se pa izjavile proti nujnosti predloga, ki je bila tudi končno odklonjena. Res je, da so razmere v Galiciji naravnost nevporočene. Tam je kmet popolnoma izročen izkorisčanju ošabne žlahte, ki izpreša ljudstvu zadnji krajcar, da ga zapije s svojimi babami...

8. seja je nadaljevala prepričanje zaradi volitev. Rusini so vprizorili pri temu neko novo demonstracijo. Sredi med govorom poslancev Dulemba so pričeli rusinske svobodomisne pesni peti. Ministri in poslanci so gledali začudeno in potem deloma zapustili zbornico. 9. seja se je pečala s soc. dem. predlogom glede vpletave splošne in ednake pravice za deželne zbere. Prvi je govoril

češki socialist Nemec. Za njim se je oglasil češki Janez Klobasa grof Sternberg, mož ki bi spadal v kakšni cirkus za "dummer Augusta", ne pa v državni zbor. Tudi ta predlog je bil odklonjen. 10. seja. — Izmed došlih vprašanj in predlogov treba omeniti sledeče: Posl. Markov je predlagal vojaški odpust za čas žetve na Galiskem. Posl. Redlich je interpeliral z ozirom na neko izjavo ogrskega ministerskega predsednika glede Bozne in Hercegovine. Ždaj se pričenjajo namreč Mađaroni že domišljevati, da sta v Bozna ter Hercegovino „ogrsko ozemlje.“ Potem je zbornica nadaljevala razpravo predloga glede vpletave splošne in ednake volilne pravice za deželne zbere. Glavni govornik za ta predlog je bil pos. Selinger (soc), ki je omenil, da delavstvo v Avstriji ne bode mirovalo, dokler ne doseže splošne in ednake volilne pravice za vse zastope. Po razpravi se je odklonila nujnost predloga z 193 proti 158 glasovi. — Potem je prišel nujnostni predlog glede podelitve "urlauba" za čas žetve na dnevni red. Prvi je govoril posl. Markov v ruskem (!) jeziku. Seveda je prislo do burnih prizorov. Posl. Peschka (nemški narodnjak) je izjavil, da je za predlog, ali na nujni način se isti ne da rešiti. Deželnobrambeni minister fcm. Latscher je izjavil da vlada ni proti temu predlogu, da pa letos ne more veliko napraviti. Nujnost predloga se je končno odklonila. Torej za kmetske zopet nič! Zbornica je pričela potem razprava oz. prvočitanje proračunskega provizorija. Prvi je govoril zopet prizomjeni grof Sternberg. Posl. Schöpfer je govoril o davkih in zahteval pametni preostroj davčarstva. Končno se je pečal tudi z ogrsko državno polovicu. Posl. Olesnicki (Rusin) je izjavil, da bodo Rusini proti vladinemu predlogu glasovali. Nato je bila kmalu seja zaključena.

150.000 kron je koštala državna zbornica v teh 14 dneh. Kaj se je pa doslej napravilo? Ničesar! Psovati smo slišali, prokljinati, — kmalu bi pokale celo zaušnice, katere bi sicer marsikateri teh čednih poslancev zasluzili, ker že ljudski denar, brez da bi kaj koristnega naredil. V razpravi zbornice zaradi sleparije pri galiških volitvah se je čulo sledeče prijazne besede: Vi vol! Visokorojeni zločinec! Vi spadate v "Wurstelprater"! Švindler, držite gobec! Korupcionist! Koliko kognaka ste danes že spili? Volilni sleparji! Znoreli bik! Ušive! Iz katere ječe ste pa vi ušli? itd. itd. Poljskemu kaplangu Stojalovski se je očitalo, da je ukral drago lampo, ki je bila določena za Jeruzalem itd. itd. ... In te šnopsarske pravke so koštale 150.000 kron. Zunaj na deželi pa čaka kmet na podporo, ker mu je toča vse zbla, — zunaj vlada revščina! Res, groza obide človeka, ko vidi take razmere.

Avtrijsko kmetijstvo. Na podlagi postave z 1. 1902 se je na Avstrijskem prvič kmetijska in gozdarska podjetja štelo. Poštele se je skupno 2,856.748 kmetijskih in gozdarskih podjetij (gozdarskih) je le 9461. Najmočnejše je malo in srednjo posestvo. Štelo se je namreč:

od 2 do 5 hektarov	806.290 podjetij
5 " 50 "	766.754 "
čez 50 hektarov	36.382 "

Na Štajerskem in Koroškem leži stvar tako-le:

pod 2 ha od 2 do 100 ha čez 100 ha
število posestev

Štajersko	83.571	99.042	1613
Koroško	12.923	24.894	1095

Te številke dokazujojo, da pri nas še gospodari mala in srednja kmetija in da bi torej mali kmet od pametne gospodarske politike največ dobička imel. Še bolj dokazujojo to številke v kmetijstvu in gozdarstvo oslužbenih oseb. Teh oseb je 9.070.668 in se razdelijo tako-le:

Posestniki	3.424.016
Družinski člani	4.389.405
Uradniki	12.284
Nadzorniki	57.657
Posli	942.756
Hlapci	244.540

Velikanski pomen kmeta tiči v teh številkah. Čas je, da se pričenja v državi kmeta vpoštovati.

Nismo še črni! Posl. Lecher je izračunal, da je bila pri zadnjih volitvah na Avstrijskem večina volilcev naprednega mišljenja. Skupno je bilo namreč izvoljenih 189 klerikalnih poslancev vseh narodov z 1.357.000 glasovi. Na drugi strani pa je bilo volenih 239 naprednih ali slobodomislenih poslancev z 1.860.000 glasovi. Ker moramo k neklerikalnim poslanci tudi socialne demokrate računati, katerih je bilo volenih 86 z 1.050.000 glasovi, zato lahko trdimo, da je bilo oddanih čez 1 1/4 milijona glasov v več za napredne poslance nego za črnuhe.

Položaj na Ogrskem postaja zopet vedenje resnejši. Košutova gospoda bode zapeljala državni voz v največje blato. Bivši ministerski predsednik Banffy je dejal zadnjic v Szegedingu: „Politični položaj na Ogrskem je danes veliko težavnnejši nego l. 1848. Mi stojimo pred politično gospodarsko in družbeno katastrofo. In naša vlada nima moči, ki bi bile primerne tej nevarnosti“. — No, vsa politična modrost Koštanjancev ne pomaga ničesar. Zato pa naj pazimo Avstrijanci, da ne bi ogrska nevarnost i naša postala.

Madžaroni postajajo vedno prediznejši. V zadnjem času so prišli v ojstri prepir s hrvatskimi poslanci. Košutovci hočejo Hrvate pogoltiti. Ti se pa branijo. V parlamentu so delali hrvatski poslanci obstrukcijo. Vlada je postavila novega bana, kateri je pri Hrvatih splošno nepriljubljen. Na Hrvatskem so se zgodile velike demonstracije in pričakovali so še večje. Zdsj pa so povedali Madžaroni svetu še nekaj novega. Po berolinski pogodbi se je pooblastilo Avstrijo, da položi svojo roko na Boznijo in Hercegovino. Zdaj je vtaknila Avstrija svoj denar v te zanemarjene pokrajine ter jih odprla kulturi in — gospod Košut pravi nakrat, da sta Bozna in Hercegovina pravzaprav „ogrske“ pokrajine. Vse kar je prav, ali čas bi bil, da se požene enkrat to Košutovo prevzetno bando v kozji rog!

Dopisi.

Brežice na Savi. (Učitelj Zupan na „Kranckenurlaubu“). Kakor splošno znano, dobil je učitelj na tukajšnji utrakovistični šoli g. Zupan bolniški odpust do počitnic. Reklo se je, da ima naduho. Ali tako huda menda ni ta njegova bolezen, da bi učitelj ne mogel svoje službe opravljati, ker se vozi s kalesom pridno okoli, kar je prav čudno za nadušljivega človeka. Ker je najemnik kranjske kopelji Čadež, se pelje vsak dan tja, da nadzoruje zgradbo. Za to delo je dosti zdrav, za šolo pa ne. V klubu svojih naduh se je udeležil Zupan tudi prvaških slavnosti v Pragi. Vprašamo tedaj c. k. deželnih šolskih svet v Gradcu, jeli je temu znano, da ima učitelj Zupan postranski posel kot najemnik kopelji in da porabi začasni odpust za pospešitev svojega privatnega podjetja ter za udeležitev pri prvaško-hujskajočih veselicah?

Več očetov.

Poličane. Dragi „koštrun-birt“ in Pišekov agitator France Gajšek! Podpisani obžalujem tvojo smolo, v katero te je zakopala božja previdnost. Zvedli smo po naprednih listih, kako „lepe kšefte“ znaš delati z mrhovino. Prosimo te, da pripraviš tudi za letosno Ciril- in Metodovo slavnost obilno prav finih, pristnih klobasic in nekaj šniceljnov, da bode tvojim gospodom, zlasti častiti duhovščini, prav dobro teknilo. — Tvoj

prijatelj. — Opomba od več poličanskih mož: Poličanski g. župnik zdaj lahko razvidi, da ima med svojimi ovčicami tudi enega predzrnega „koštruna.“ Ali padel je v veliko lužo, iz katere je težka rešitev. Ne bode mu pomagalo, da se bori s svojimi dolgimi zvitimi rogovimi, ker bodo kmalu „obščanici“.

Sv. Trojica v Slov. gor. V pondelek dne 1. t. m. so se pri nas vršile občinske volitve in so klerikalni podrepniki napeli vse sile da bi zmagali. Pa o joj! Akoravno so strastno agitirali in skoraj noč in dan pooblastila lovili, vendar jim nič ni pomagalo. Naprosili so si tudi Habjančiča po domače Straha, iz Gornjega Porčica, kateri je že kot agitator znan in se tudi pri vsaki priliki baha z svojim znanjem postav; mož ima skoraj pri vsaki pravdi in volitvi svojo dolgo brado zraven valed česar ga že imajo za „dohtarja“, akoravno ima skoraj povsod smolo. Z njim je prišel tudi njegov svetovalec Bračko, da bi nazadnjakom pomagala. Ta dva sta tudi cele dni glasove lovili, kolikor sta mogla in še celo pooblastila seboj prinesla. Vendar pa je tudi njima pomoč bila preslab. Tudi Antonjevški kaplan Lasbacher je agitiral in volilcem dopisoval, da bi se moral pri Bračču v Spodnji Senarski zbirati in pod njegovo komando voliti (imamo take pisme vzkrožka:) Tako vmešavanje je postavno prepovedano in Lasbacherju se zna kaj pripetiti. Dvakrat se je pri Antonu oznanilo, da je volitev v Senarski; Tudi zborovanje so imeli pod Lasbacherjovo komando, vendar je večina Antonjevških volilcev stala na strani naprednjakov in se ni dala od političnega kaplana zmotiti. Še celo žene so pooblastila lovile za svoje može in se je pri tej priliki neka žena iz Spod. Senarske, katera je že imela v mislih svojega moža za predstojnika, sama sebe pa za pravega komandanta, hudo opekla. Hotela je pooblastilo od neke vdove imeti, ali ta jo je prav pošteno oštela in ji duri pokazala. Govorili so okoli: „zmaga je naša“ in „sijajna“ ter so si tudi topiče in smodnik pripravili, da bi streljali. Ali spodeleto jim je in se je njih klic „Zmaga je naša“ v „Zguba je naša“ spremenil. Prav klavorno in pobito so se od volišča pobirali, ker so v vseh treh razredih popolnoma propali. Pokazalo se je pri tej priliki, da se možje zavedajo in se ne dajo več od Borarda, Lasbacherja, Habjančiča in farščkih podrepnikov za nos voditi, ter so stali kakor skala in volili odbornike, do katerih imajo zaupanje. Toraj vsa hvala in čast naprednim volilcem in ne dajte se tudi pri drugih enakih prilikah od podrepnikov motiti! Živel!

Sv. Bolfeng v. g. (Župnik Ilešič pod varnim ključem.). Bodil nam pozdravljen, Atila II., šiba božja za malopridente farje, za slabe občinske predstojnike in največji strah za od popov zapeljane tercijalke! — Že parkrat je „Stajerc“ pisal nekoliko tehnih besed radi obnazanje bolfenškega župnika Ilešiča. Ljudje pa temu niso verjeli, tamveč so rekli, da je bila to laž. Uganjaj je dejanja, katerih beli papir v tiskarni ne sprejme, ker črnilo zaradi bohujšanja svojoj dolžnosti odpove. Mož je počenjal šolskim dekletcam dajati najprve lepe pildeke, potem denar; ko so mu bili nekateri že popolnoma vdane, kupil je približno petim tudi lepe ženske urice. Ženi Balazovega Lojzeka pa je špendiral za godovno krasno stensko uro, pa ne vemo zakaj. Že pred tremi leti so se delavke na njive govorile, ko so koruzo rezale, da sta ženka in župnik — prijatelja. No, v petek večer ob 9. uri se je pripeljal iz Ptuja sodniški sluga na bicikelju z poveljem, da se mora župnik na mestu brez obtvavljenja k. c. k. sodniji v Ptuj odpeljati. Župnik je moral vbogati. Peljal ga je sosed krčmar Horvat, na največjo žalost vseh tercijalk. Kaj bodo k temu sodniki rekli, to še doživimo, ako nam Bog to dopusti, ki se je naveličal tega ravnanja z deco... .

Sv. Peter, Medvedovo selo. V zadnjem času je našim klerikalčkem greben tako zrasel, da bi bilo dobro, da ga dragi „Stajerc“ s tvojimi škarji malo prištucaš. Tako se je na povelje cerkvenega ključarja (velika oseba) stavil slavolok v pozdrav novega župnika, les pa se je že v prvi bližini hosti nekega revnega kočarja brez vsega vprašanja vzpel — seveda se je pozneje glijalo, in se mu od klerikalne strani prigovarjalo, da naj te smreke cerkvi daruje, pa ne

vemo kaj ima cerkev s tem; za navadno tati bi bila stroga kazen najboljši odgovor. Na Cakov večer pa si je mladi Verk, gospod František, spodupal na tujem svetu in v bližini večih sloopij z slavnatimi strehami vkljub vedno dajočem vetru napraviti velikanski kres z mličnimi paganskimi burkami, pri katerih so se služile — senene vile. Brez dovoljenja v našem kres napraviti in na ta način se veliko košnje na tujem pokratiti, več poslopij nepotrebitno v nevarščino postaviti, to se prav čast in slava našim slovenskim apostolom. Nam je vse eno, se li pripravi kres v prosti sv. Janeza Kresnika, ali kakor ta nezreli politični, na čast „sv. Šturmku“ (pride god v pravobojni koledar sv. Mohorja) ali pa v čest slov. apostolov; imeti mora prizetitelj prav do istega sveta in ne sme biti nikake nevšečne. Ožabni fantek pa si zna nasledke za svoje neotesano obnašanje sam pripisati. Plačil gotov tudi njegov oče ni posebno vesel, kajti letoski slava letina se tudi gospoda Verka ni moglaogniti. Franček nucaj pamet!

Sv. Jakob v Slov. gor. Zelo nas je vesel predragi „Stajerc“, da si zadnjič našega mlečnega kaplana Rabuzeka spet malo pokratal ker ta zegan fant je bil tvoje krtace res ne potreben. Ta dan je bilo pri sv. Jakobu živahnno. — Vsi mladi in stari, biteli so k ročnikom „Stajerca“, nai se jim dovoli, predvsem — Krtaca je bila sicer precej ojčica a za Rabuzekovega Jakeca še mnogo premehščer to besno kaplanče že spet blati vsega sploščovanja vredne može, po umazanih klerikalnih cunjah. Jaka, ali se še spominjaš na pretedčimo? Kam pa si hodil se pogrevati, ko nisem denarca, da bi si kupil drv? Kdo ti je pa kupil drva, da te ni bilo od mraza konec? Ali se spominjati, kdo ti je posodil denar, da ti je bilo sploh mogoče plačati delavce, kateri so rigolali? Ali si se temu dobrtniku že zahrail? Gotovo samo s tem, da ga napadaš po tvojih cunjah na neznosen način. Ali se tako ravnajo božjemu namestniku pristoja? Tudi Rabuzek podrepnik in agent „Kapinov Anza“ že vedno prosi, da bi ga „Stajerc“ malo pokratal. Tega čevljarčeka, kateremu je Rabuzek že tudi nekaj „žegnov“ podelil, bi bilo tudi veliko boljši, da bi ostal doma pri svojih kopitačih, kjer pa da agitira ob času volitve po občini in pomaga Rabuzeku blatiti naše poštenjake, klerikalnih cunjah. Svetujemo Ti, da postanem miren, ker drugače se Ti zna slična gojiti kakor tvojemu „komandantru“! Kapunovemu varišu „iz Hobele“ tudi svetujemo, da se manj brzda ...

Iz Sobote-Mute in Olimja. Ker bivši župnik Jože Kotnik v Soboti in Muti in sedaj v Olimju svojo neprestano ošabnost in predzrnost v vseh višji meri kaže, zlasti proti učiteljem, se mu sime več prizanesti, sicer mu greben previša zraste! Ta Jože Kotnik je v Soboti nad Muto celo na koroški meji s tamošnjim šolovojem Anton Remšnikom in njegovo soprogo, takole kakor mačka z mišjo. Iz priznico je napadal učitelja, ki je bil kot orglavec na krov takoj surovo, da je potem cela fara župnika v vražila, in moral se je od tamkaj spraviti. Učitelj in njegova soproga sta bila vzor potrebnosti, zato sta si proti razburjenem petedim edino z jokanjem in pomagala. Ko pa je prišel zopet k njima sta morala vse požreti in poslati, kajti on je bil „gospod“, ona dva pa je gospoda podložna in sužnja! — Pa kaj hitro ne je zopet brez vsakega najmanjšega vzroka vse krimi, arditimi očmi hudo gledati in iskatki po voda, kje bi se kregal in, če drugači in nje zahteval je v šoli in cerkvi slovenski jazyk, kar pa ni več mogoče, ker je že najmanjši let tamkaj vse nemški, izvzemši nekaj prislužabnih. Ako hoče tu med Slovenci živeti, kaj pa sili med Nemce, potem pa tamkaj živeti? Ravnotakso je kasneje na Muti zasedel, je v priči vseh učencev od oltarja vse udarjal napadal! Konečno se je s tamošnjimi fašistimi in tržani na neki njivi zaradi meje sprl, in je tako kakor nočna svetilka pri vlagu na ležnici z velikimi očmi rudeče gledal, sreča gospodje nekaj kazali in rekli: mar nas božje požreti? Sedaj mu ni drugega ostalo, kaj kaj zopet kopita pobrati in se s pomočjo